ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 16
Архівний № 716

Управління СБУ
по Сумській області

Регистрационное

ДЕЛО № 235

Брунака
Мария
Мироновна.

Начато: 23 января 1945 года
Окончено: 9 мая 1945 года
На 5 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 16
Архівний № 716

Штрейхер, Вальтера Функ, Хальмара Шахт, Густава Крупп фон Болен унд Гальбах, Карла Деніц, Еріха Редер, Бальдура фон Ширах, Фріца Заукель, Альфреда Іодль, Мартіна Борман, Франца фон Папен, Артура Зейсс-Інкварт, Альберта Шпеєр, Костянтина фон Нейрат і Ганса Фріче, індивідуально і як членів будь-якого з угруповань або організацій, до яких вони відповідно належали, а саме: урядовий кабінет, керівний склад націонал-соціалістської партії, охоронні загони німецької націонал-соціалістської партії (СС), включаючи службу безпеки (СД), державна таємна поліція (гестапо), штурмові загони німецької націонал-соціалістської партії (СА), генеральний штаб і вище командування німецьких збройних сил.

В розділі І-му обвинувального висновку говориться про те, що всі обвинувачені, спільно з іншими особами, протягом кількох років, що передували 8 травня 1945 року, були керівниками, організаторами, підбурювачами і співучасниками створення і здійснення спільного плану або змови для здійснення злочинів проти миру, воєнних злочинів і злочинів проти людяності, як вони визначаються в Статуті даного Трибуналу, і відповідно з положеннями Статуту, несуть індивідуальну відповідальність за кожний злочин, вчинений ними або будь-якою особою при здійсненні такого плану або змови.

В розділі ІІ-му обвинувального висновку говориться про те, що всі обвинувачені, спільно з іншими особами, протягом кількох років, що передували 8 травня 1945 року, були керівниками, організаторами, підбурювачами і співучасниками створення і здійснення спільного плану або змови для здійснення злочинів проти миру, воєнних злочинів і злочинів проти людяності, як вони визначаються в Статуті даного Трибуналу, і відповідно з положеннями Статуту, несуть індивідуальну відповідальність за кожний злочин, вчинений ними або будь-якою особою при здійсненні такого плану або змови.

Обвинувачені ставили собі за мету здійснення спільних цілей і методів організації змови гітлерівців проти миролюбних народів, захоплення націстами влади в Німеччині, знищення всіх демократичних форм державного ладу і суспільного життя і терористична розправа зі всіма противниками націстського режиму, підготовка гітлерівцями захоплення Австрії, Чехословаччини, Польщі і здійснення цього загарбання.

Таким чином, агресивна війна, підготовлена націстськими змовниками шляхом нападу на Австрію і Чехословаччину, була активно розпочата їх нападом на Польщу, в порушення умов пакту Бріана-Келлога від 1928 року. Після повної поразки Польщі, німецьким збройним силам було наказано вдертися 9 квітня 1940 року в Данію і Норвегію; 10 травня 1940 року в Бельгію, Нідерланди, Люксембург; 6 квітня 1941 року в Югославію і Грецію. Всі ці вторгнення були раніш детально сплановані.

22 червня 1941 року гітлерівські змовники, віроломно порушивши пакт про ненапад між Німеччиною і СРСР, без оголошення війни, напали на радянську територію, почавши тим самим агресивну війну проти СРСР.

З першого ж дня вторгнення на територію СРСР гітлерівські змовники, відповідно з детально розробленими планами війни Сполученим Штатам 11 грудня 1941 року.

В розділі ІІІ-му — **воєнні злочини** — зазначається, які воєнні злочини вчинили всі обвинувачувані між 1 вересня 1939 року і 8 травня 1945 року в Німеччині і в усіх країнах і областях, які були окуповані німецькими збройними силами.

Зазначені воєнні злочини були вчинені обвинувачуваними і іншими особами, за чиї дії обвинувачувані несуть відповідальність (по ст. 6 Статуту цього Трибуналу), оскільки ці інші особи, вчиняючи воєнні злочини, здійснювали свої дії у виконання спільного плану і змови, що мав метою вчинити згадані воєнні злочини, плану і змови, у розробці і виконанні якого всі обвинувачувані брали участь, як керівники, організатори, підбурювачі і співучасники. Ці методи і злочини стали порушеннями міжнародних конвенцій, внутрішніх карних законів і сильних принципів карного права, бо ці принципи випливають з карного права всіх цивілізованих націй.

Протягом всього часу окупації ними територій, загарбаних їх збройними силами, обвинувачені, з метою систематичного тероризування жителів, вбивали і мучили громадян, жорстоко поводилися з ними і ув'язнювали їх в тюрми без законного судового процесу.

Обвинувачувані безжалісно експлуатували народи і матеріальні ресурси окупованих ними країн для того, щоб посилити могутність націстської воєнної машини, зменшити населення, викликати зубожіння решти Європи, збагатити себе і своїх прихильників і сприяти економічному пануванню Німеччини над Європою.

В обвинувальному висновку детально викладаються дані про характер і розміри вивезеного німцями з Франції, Норвегії, Бельгії, Голландії, Люксембурга устаткування, сировини, сільськогосподарської і промислової продукції, а також про пограбування і знищення творів мистецтва.

На території Радянського Союзу нацистські змовники знищили або сильно зруйнували 1.710 міст і більше, ніж 70 тисяч сіл і населених пунктів, більш, ніж 6 мільйонів будинків і залишили без притулку приблизно 25 мільйонів чоловік. Серед найбільш зруйнованих міст є Сталінград, Севастополь, Київ, Мінськ, Одеса, Смоленськ, Новгород, Псков, Орел,

(Закінчення на 4-й стор.).

населення у Франції, Данії, Бельгії, Голландії, Люксембурзі, Італії, Польщі, Чехословаччині і Югославії.

У обвинувальному висновку наводиться велика кількість фактів масового знищення населення Радянського Союзу.

У Львівській області і в м. Львові німці знищили біля 700 тисяч радянських людей.

У Литовській РСР мали місце масові вбивства радянських громадян, а саме: в Панорах щонайменше 100 тисяч, в Каунасі більше 70 тисяч, в Алітусе біля 60 тисяч.

В Латвійській РСР було вбито 577 тисяч чоловік, в Смоленській області знищено понад 135 тисяч радянських громадян.

В Ленінградській області було вбито і замучено понад 172 тисячі чоловік, включаючи понад 20 тисяч чоловік, які загинули в м. Ленінграді в результаті варварських артилерійських обстрілів і бомбардувань.

Протягом всього періоду німецької окупації західних і східних країн, німецький уряд і німецьке верховне командування проводили політику угнання фізично здорових громадян з цих окупованих країн в Німеччину і в інші окуповані країни для роботи на положенні рабів на військових заводах і для інших робіт, зв'язаних з військовими зусиллями Німеччини.

З Радянського Союзу ні-

У вересні 1941 року в Катинському лісі, поблизу Смоленська, були проведені гітлерівцями масові вбивства польських полонених офіцерів. В обвинувальному висновку викладаються факти вбивства заложників у Франції, Голландії, Бельгії, Югославії і СРСР.

що всі обвинувачувані вчинили злочини проти людяності в період до 8 травня 1945 року в Німеччині і в усіх країнах і на територіях, окупованих німецькими збройними силами, починаючи з 1 вересня 1939 року і в Австрії, Чехословаччині, Італії і у відкритому морі.

Обвинувачувані проводили політику переслідування, репресій і винищення тих громадян в Німеччині, які були ворогами націстського уряду, і спільного плану або змови, описаних в розділі І-му, або запідозрювались в цьому, або розглядались, як можливі вороги.

Були організовані спеціальні суди, щоб проводити в життя волю змовників; було дозволено діяти, не рахуючись навіть з націстськими законами, і знищувати всі тенденції і елементи, які вважались „небажаними". В число різних концентраційних таборів входили Бухенвальд, який був організований в 1933 році, і Дахау, який був організований в 1934 році.

В цих і інших таборах цивільне населення примушувалось до рабської праці, з ним жорстоко поводились і вбивали різними спо-

жави; Ріббентроп — імперський міністр закордонних справ; Гесс — член ради міністрів по обороні держави, наступник фюрера; Розенберг — імперський міністр Східних окупованих територій; Фрік — імперський протектор Богемії і Моравії; Заукель — генеральний уповноважений по використанню робочої сили; Шпеєр — генеральний уповноважений по озброєнню; Функ — голова німецького імперського банку, член ради міністрів по обороні імперії; Крупп — президент імперського об'єднання німецької промисловості; Нейрат — президент таємної ради, імперський протектор Богемії і Моравії; Зейсс-Інкварт — заступник генерал-губернатора окупованих польських територій і імперський комісар окупованих Нідерландів; Кейтель — член ради міністрів по обороні імперії, фельдмаршал; Іодль — начальник штабу верховного командування німецьких збройних сил, обвинувачуються в злочинах, передбачених в першому розділі обвинувального висновку (в сприянні приходу до влади гітлерівських змовників, зміцнен-

ділах І-му і IV-му обвинувального висновку; Редер — адмірал-інспектор військово-морського флоту; Деніц — головнокомандуючий німецьким військово-морським флотом, наступник Гітлера, обвинувачуються в злочинах, зазначених в розділах І-му, ІІ-му і ІІІ-му обвинувального висновку.

В додатку „В" до обвинувального висновку перераховуються групи і організації націстської Німеччини, які підлягають оголошенню злочинними, а саме: націстський уряд Німеччини, керівний склад націстської партії, охоронні загони (СС), включаючи службу безпеки (СД), таємна державна поліція (гестапо), штурмові загони (СА), генеральний штаб і верховне командування німецьких збройних сил. В додатку „В" викладається також матеріал, який характеризує злочинну діяльність цих організацій.

В додатку „С" до обвинувального висновку перераховуються всі вчинені Німеччиною порушення міжнародних договорів, конвенцій, угод і запевнень і зазначається суть кожного порушення.

написаний в 1726 році. Куди б Гуллівер не попадав, чи до ліліпутів-карликів,

М. Бик, зав. кафедрою літератури Сумського педінституту.

Телеграми зза кордону

Виступ проти фальсифікації виборів, що підготовляються в Португалії

ЛОНДОН, 18 жовтня. (ТАРС). В повідомленні агентства Рейтер з Ліссабона говориться, що лідери португальської опозиції 16-го жовтня повідомили уряду про своє рішення бойкотувати вибори, раптово призначені на 18 листопада. Делегація, в складі 11 чоловік, які зверталися за дозволом організувати мітинг на минулому тижні для пред'явлення вимог про умови виборів, сьогодні прибула в резиденцію цивільного губернатора для того, щоб вислухати відповідь уряду. Губернатор в категоричній формі дав негативну відповідь на всі вимоги опозиції. Член делегації доктор Ліма Альвес заявив губернаторові, що опозиція не братиме участі у виборах, але вона не відмовиться від боротьби і продовжуватиме її всіма легальними способами „в межах самого режиму".

Становище в Греції

АФІНИ, 18 жовтня. (ТАРС). Газета „Елефтерія" в передовій статті викриває реакційну роль військових і монархічних кіл в період нинішнього урядовогокризису. Газета пише, що вищі офіцери армії, флоту, жандармерії і поліції заявили „компетентним особам", що в разі, коли буде сформований демократичний уряд центру або будьякий інший небажаний їм уряд, в країні виникне „безладдя" і що вони не зможуть в цьому випадку перешкодити цьому „безладдю". За відомостями газети, військово-монархічна кліка розробила план перевороту, розраховуючи на підтримку вірних їй військових частин і збройних фашистських банд „Х".

Заст. відповідального редактора Ф. ЖУЧЕНКО.

Лист до редакції

ДЕ КУПИТИ КВІТИ?

На живі квіти великий попит. Проте, де купити свіжі квіти? Одні користуються послугами ринку, інші йдуть у міське салівництво, де, до речі, не завжди можеш купити. Там продають лише установам, організаціям, підприємствам

До війни в Сумах був спеціальний квітковий магазин.

Чому б зараз торговельним організаціям разом з адміністрацією садівництва не подбати про таку просту, але потрібну справу, як відкриття магазину для продажу живих квітів?

Час вже.

Ф. Пилипенко.

Кінотеатр ім. Шевченка
20 жовтня
„Сестра его дворецкого"

Кінотеатр ім. Комсомолу
20 жовтня
„ПОЕДИНОК"

БМ 02974. Адреса редакції: м. Суми, Кузнечна вул., 2. Телефони: загальний—86, редактора—1 60. Сумська обласна друкарня, Тираж 15000. з. № 1820-2.

Протокол допроса

1945 года Октября 23 дня я уч. уполномоченный Кролевецкого РОНКВД. Шарков допрос. в качестве репатриантка Бруяка Мария Мироновна рожд. 1923 г. уроженец села Ч-ранок Кролевецкого р-на Сумской обл. проживает с. Ч-ранок Кролевецкого р-на Украинка р-ка ССР. б/п. образования 9 кл. паспорт не имеет род занятий колхозница по соц-происхождению из крестьян бедняков семейное положение холостая до революции из крестьян бедняков после революции колхозник к репрессиям не подвергалась на зад. не имеет в бандах и к-р. не участвовала

Вопрос скажите где вы проживали кем работали в период немецкой окупации

Ответ в период немецкой окупации я жила в ворожеке не работала

Вопрос скажите когда вы были угнаны в немецкое рабство и кем

Ответ 17. сентября 1942 года меня забрали немцы и погнали в Германию в город Ниц после чего меня отправили на работу к помещику Бауинформер. работала на полевых работах с/х.

Вопрос кто руководил на сельскохозяйственном уголом и кто помогал

Ответ на сельскохозяйственным уголом руководил Бургомистр. фамилию не знаю

Вопрос какими частями вы освобождены и когда

Ответ 5 мая 1945 года меня освободили войска Союзников и направили в г. Цельдемиск где прошла комиссия и была направлена на родину по месту жительства в с. Ч-ранок прибыла 8 октября 1945 г работает в колхозе

Вопрос скажите подвергались к допросам и арестам в Германии со стороны полиции

Ответ за весь период времени к допросам и арестам в Германии не подвергалось

Бруяка

Вопрос скажите Когда вы знаете с предателей а пособников и где они находятся

Ответ из предателей был. Бургомеет мне неизвестен

Вопрос скажите кто может подтвердить о вашем изложенном вами в данном протоколе

Ответ могут подтвердить: Галкина Мария Ивановна, Соколов. Иван Константинович

Допросил Маркович Брудяка

УССР
Червоно-ранковский
сель-совет
Кролевецкого р-на
Сумской обл.
23/X-1945 г.

Характеристика

3

Бруяка Мария Мироновна 1923 года рождения, образована 9 кл. ср. школы, безпартийная, не судимая, украинка, уроженка села Червоный Ранок, Кролевецкого р-на, Сумской обл., по соц. происхождению с крестьян-бедняков, ныне колхозников. До войны проживала в селе Червоный Ранок, Кролевецкого р-на, училась в средней школе. В связи с приближением немецких войск Бруяка Мария Мироновна, вместе со своей семьей эвакуировалась в советский тыл, но попали под оккупацию в Воронежской области, откуда и была угнана в немецкое рабство. Возвратилась с Германии на постоянное место жительства в село Червоный Ранок, Кролевецкого р-на 8 октября 1945 года. С родственников служивших в полиции и других фашистских учреждениях ни кого не имеется.

Компрометирующих материалов на Бруяка Марию Мироновну, а так же и на её родственников Червоно-ранковский сель-совет не имеет.

Что удостоверяется

Председатель Совета [подпись]

Секретарь [подпись]

Архивное № 235
пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как наход. в американской зоне

с отражением на оперативно-
справочном учете.
Пересмотрел
К-н (Рабченко)
Начальник отделения
Нач. 2 отд. УКГБ при УССР
по Сумской обл.
9 «V» под-к 55 г. (Кезиков)

4

СПРАВКА

Комприкатерчатов на гр. Бруяка Мария Мироновна рождения 1923 года, уроженца ч. ранок Кролевецкого р-на Сум. обл. Кролевецкое Ро НКВД и НКГБ не располагает.

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКГБ
КАПИТАН [signature] /НЕЗНАЛОВ/

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКГБ
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ: [signature] /БЕЛОЗЕРЦЕВ/

5

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

"10" Ноября 1945 г. Гор. Кролевец Сумской области.

Из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Бружки Марии Мироновны 1923 г. рож. компрматериалов не установлено

считать проверенным.

ПРЕД. ФИЛЬТ. КОМИССИИ: /БЕЗНАЛОВ/

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: /БЕЛОЗЕРЦЕВ/

/ЯВТУШЕНКО/

1. Фам. Бруяка

2. Имя Мария

3. Отч. Мироновна

4. Год рожд. 1923 г. 5. Место рожд. Червоний ранок Кролевецкого р-на. Сум. об.

6. Адрес с. Червоний-ранок

7. Проф. (спец.)

8. Место работы, должн.

9. Парт. б/п. 10. Нац. Укр. 11. Гражд. СССР.

12. Арестован „ “ 19 г. 13. Характер преступления

14. Ст. ст. УК 15. Карточка заполнена

Репатриант.

указать назван. тюрьмы, КПЗ, лагеря, колонии

“ 194 г. фамилия составив. карточку

Орган Кролевецко

кем арестован

Ранн 13 Д

без сокращений 6

Отдел

№№ дел

Сл.

Арх. 234.

Сл.

Арх. 235.

Дакто

Форм.

Нб-1194

Указательный палец правой руки.

Кем осужден

Когда ст. ст. УК срок лет

Начало срока Бри Кролевецком конец срока 20 мая

прошла пров. филатр. комиссию.

Форма № 1

КОМІТЕТ державної безпеки Української РСР УПРАВЛІННЯ по Сумській області	КОМИТЕТ государственной безопасности Украинской ССР УПРАВЛЕНИЕ по Сумской области

„_____“ _____ 199 г.

№ _____

гор. Сумы

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі [illegible] 6 аркушів

шість

08 07 2026 р.

Посада

Підпис

Арт. 1-С-3803-1